

25.86x23.87	31	8 עמוד	מקור ראשון - כלכלה	21/10/2011	29282624-5
אלי אבידר מנכל מכון היהלומי - 160690					

מחיר החופש

האסירים המשוחררים מחזקים את המבנה הארגוני של החמאס, המבטיח לרוצחי היהודים גן עדן עוד בעולם הזה ■ כלכלת אסלאם עמ' 8

כלכלת האסלאם

// אריה גלוזמן

מומחים לטרור תוהים על עסקת שליט

באופן רשמי מדינות המערב מתנגדות לטרור. בשטח, כספי הטרור מתערבבים היטב עם קבוצות כדורגל מערביות ועם שלל אינטרסים נוספים. באופן רשמי מדינות המערב מגנות את החמאס על חטיפת שליט. בשטח, החמאס גוזר קופונים מהעסקה. החמאס יצר מצב לפיו רצח יהודים הוא מקצוע מכובד ומתגמל

צילום: מרים צחי (תמונת ארכיון)

רוצחים, נהנים בכלא ממשכורת ותנאים, ומשתחררים. העסקה הכי משתלמת במזרח התיכון. מחבלים משוחררים בעסקה קודמת

פופסור אקמלדין איהסנוגלו, מוזכ"ל ה-OIC, הארגון לשירותי פעולה אסלאמי, הצטרף לשורת המברכים על "עסקת חילופי האסירים". איהסנוגלו שיבח את מאמצי תנועת החמאס, את מצרים ואת כל הצדדים שתרמו להצלחת העסקה ודרש שישראל תשחרר את כל האסירים ללא דיחוי וללא תנאים מוקדמים. שחרורם של יותר מ-1,000 האסירים בנוסף להקלות במאסרם של כל האסירים ובני משפחותיהם נחשב להישג אדיר של החמאס, אמר המוזכ"ל. איהסנוגלו הרגיש כי ארגונו, ה-OIC, עשה כל העת מאמצים למען האסירים הפלסטינים וימשיך לתמוך בהם גם בעתיד. מאמצי ה-OIC לתמיכה במרצחי החמאס כוללים לא רק תמיכה פוליטית. ה-IDB, הבנק האסלאמי לפיתוח, המשותף ל-OIC, העביר מאז תקופת אוסלו יותר משני מיליון דולר למשפחות "שהידים" ואסירים. אחד הגורמים הדומיננטיים העומדים מאחורי התמיכה הכספית במחבלי חמאס ומשפחותיהם היא ערב הסעודית, בעלת השפעה מכרעת ב-OIC וב-IDB. בית המלוכה הסעודי תמך בפעילי החמאס לאורך שנים. לדור גנמה, הוועדה לתמיכה באינתיפאדת אל-אקצה, שבראשה עמד שר הפנים הסעודי נאיף אבן עבד אלעזיז, העבירה עד לתחילת 'חומת מגן' 55.7 מיליון דולר למשפחות השהידים והאסירים.

משכורת של הרשות הפלסטינית למחבלים הכלואים בישראל	
משכורת (בשקלים)	משך הכליאה בשנים
1,400	עד שלוש שנים
2,000	3 עד 5 שנים
4,000	5 עד 10 שנים
6,000	10 עד 15 שנים
10,000	15 עד 20 שנים
12,000	20 עד 30 שנים

משכורת של מחבלים אסורים בהשואה לעובדי מדינה פלסטינים אחרים	
משכורת*	מקבלי משכורות
2,882	עובדי מדינה
2,704	משרתים במנגנוני ביטחון
3,129	אסירים

*משכורת חודשית ממוצעת

האסירים הביטחוניים שמרצים עונשם בגין רצח, או פעילות חבלנית אחרת, גבוה משל אלה המוע" סקים ברשות ומאלה המשרתים במנגנוני הביטחון הפלסטיניים.

מהחמאס, שהורשע ברצח 66 ישראלים ולא ישרי חרר במסגרת עסקת שליט, זכאי לקבל משכורת חודשית בסך 4,000 שקל ותוספת של 300 שקל על היותו נשוי ועוד 100 שקל על שני ילדיו. בשנת 2012, לאחר שימלאו 10 שנים לשיבתו בכלא, יהיה זכאי ברגותי להעלאה של 2,000 שקל במשכורתו הבסיסית. למשכורת דומה זכאי גם מרוואן ברגותי, מנהיג הת'נוים שהורשע ברצח המישה ישראלים. תושבי מזרח ירושלים וערבים ישראלים הכלואים בשל פעילות טרור, יקבלו תר שפת חודשית של 300 ו-500 שקל בהתאמה - שכר עידוד לערביי ישראל.

מחבלים הכלואים בישראל זכאים לשלל הטבות נוספות כגון פטור מתשלום ביטוח רפואי ושכר ליי מוד אקדמי, או מקצועי וביגוד פעמיים בשנה. הדי שות הפלסטינית מתחייבת לספק הורמנות ללימודים אקדמיים לאסירים שהוהים בבתי הכלא, באמצעות כיסוי כל הוצאות הלימוד. גם משפחות המחבלים זוכים לסיוע נייב ברמות תוספת קצבה קבועה. בנו של מחבל שנגזרו עליו 20 שנות מאסר לפחות, ואשר ריצה לפחות 5 שנים, יזכה להנחה של 80% בשכר הלימוד באקדמיה.

עד כה שילמה הרשות הפלסטינית כ-5 מיי ליון שקלים בחודש לאסירים הכלואים בישראל. כלומר, כ-6% מסך תקציבה. מעניין לציין ששכר

קרנות אסלאמיות רבות במפרץ הפרסי, באיראן ובעולם כולו תומכות במרצחי חמאס. אך מי שנדיב במיוחד הוא ממשלו של מחמוד עבאס, המעביר על פי ההערכות כ-100 מיליון דולר בשנה למשפחות שהידים ואסירים. סיוע לרוצחים מעוגן בחוק היסוד מ-2004 החתום על ידי אבויעלאא. החוק אושרר מאז מספר פעמים וקיבל את חתימתו של עבאס בשלהי שנת 2005, כיום בו אירע הפיגוע הרצחני בקניון בנתניה. במהלך השנים פורסמו עירכונים לחוק ונוספו צווים להעמקת הסיוע למרצחים.

הטבות לרוצחים ולבני משפחותיהם

ארגון 'מבט לתקשורת הפלסטינית', בראשות איתמר מרכוס, הגיש בחודש יולי לקונגרס האמי ריקני דוח מקיף אודות הסיוע של הרשות הפלס'טינית למחבלים. הדוח מציין כי כל מחבל שנתפס על ידי ישראל, ללא תלות בארגון המוצא שלו, זוכה למשכורת חודשית הממומנת על ידי תקציב הרשות. מדובר בשכר פרוגרסיבי שגובהו צמוד למדר המחירים ומשתנה לפי מספר קריטריונים כגון תקופת המאסר, המעמד המשפחתי של הרור' ומוקם מגוריו. כך למשל, עבדאללה ברגותי

רוצחים בישראל, משקיעים במערב

קראווי, מנהיגם הרוחני של האחים המוסלמים ופוסט סוני מקובל, ידוע באהדתו למשנתו של הצורך היטלר ובפטיקונוי ההלכתיות המתירות רצח נשים וילדים ישראלים. מה שידוע פחות, הוא שהאיש גם מנהיג את מועצות השריעה של מספר בנקים אסלאמיים במפרץ המושקעים היטב במערב. קואליציית הצדקה של קראווי היא ארגון גג של עשרות קרנות אסלאמיות בעולם, ביניהם IHH שאיגן את המשט האלים לעזה בשנת 2010. קרן קטאר, שגם בראשה עומד השייח', חברה אף היא בקואליצייה. הקרן אימצה לפני מספר חודשים את קבוצת הכדורגל ברצלונה בתמורה לסיוע חסר תקדים של 30 מיליון אירו בשנה. כמובן שסמל הקרן מתנוסס על חולצותיהם של שחקני הקבוצה.

25.46x21.21	33	8	עמוד	מקור ראשון - כלכלה	21/10/2011	29282647-0
אלי אבידר מנכ"ל מכון היהלומי - 160690						

עסקת שליט - ניצחון גדול לחמאס

בניסיון לברר מה מאזן הרווח של חמאס מהעסקה פנינו לשלושה אנשים המכירים את הנפשות הפועלות בוירה הפלסטינית: אל"מ (מיל) יוני פיגל, חוקר בכיר במכון למדיניות נגד טרור במרכז הבינתחומי בדרצליה וני שזיה מושל רמאללה, ג'נין וטול סרם; **אלי אבידר**, מגייס סוכנים באמ"ן בעבר ואיש משרד החוץ ברימוס, שבין היתר שימש כממונה על הקשרים הכלכליים עם הרשות הפלסטינית ופנחס ענברי, חוקר במרכז הירדשי למי לענייני ציבור המתמחה בעניין הפלסטיני.

אלי אבידר ביקש להקדים בביקורת חריפה על העסקה: "צריך להתבצע ברק בית רציני כיצד גורמי המודיעין לא הצליחו במשך 5 שנים לאתר את מיקומו של גלעד שליט. והרי לא מדובר בפקיסטן הרחוקה, בה המודיעין האמריקני איתר את בן לאדן. מדובר בעזה שני מצאת ממש לירנן. בנוסף, לא ברורה הדתעקשת לגרש אסירים לעזה או לח"ל. מה הם יעשו שם? אם בתוך 5 שנים לא הצלחנו לאתר את גלעד, נוכל לדעת מה עושים המתבלים בחו"ל? ובעזר יעמידו לרשותם את כל תשתיות הטרור. יהודה ושומרון הכי קרובים אלינו. שם יוכלו לשים עליהם יד ועין". אומר אבידר.

כל המדוברים לכתבה מעריכים כי חמאס השיג רווח עצום מהעסקה: אבידר. "הרוח הגבית שקיבל גרמה להתחזקות משמעותית בוירה הפנימית המהווה כמעט מכת מוות לרשות הפלסטינית. חמאס ודאא כי הביא תוצאות בדרכו, בעוד הרשות רק מפזרת הכרזות."

אל"מ יוני פיגל: "מודבר במושגים של הצלחה, ניצחון, רוח גבית. אומנם חמאס לא הצליח להביא תוצאות מלאות והוא זוכה על כך בביקורת מסויימת. אך הבטחנותו שיהיו חטיפות נוספות, כמו גם תמיכה של גורמים חיצוניים במהלך, וחובאללה בראשם, עולים על הביקורת."

פנחס ענברי: "הרווח העיקרי של חמאס הוא ההצ' לחה בבלימת יוזמת אברמאון באו"ם - יוזמה שסיר כנה אותם. לא רק שעניין המדינה לא חשוב להם, כי אסלאם הוא מקור סמכותם, אלא עניין הייצוג סיכן אותם. זה היה משחק סכום אפס. אם לרמאללה יש לגיטימיות בוירה הפנימית או לעזה אין, ולהיפך. מאידך, חמאס נדרש לספק לא מעט הסברים. בת'נזים מכנים את העסקה "קטסטרופה", "פצע פתוח". מנהיגם, ברגותי, נשאר בכלא. חמאס מצ' טייד כמי ש"דפק" את פת"ח. עם קצת יותר לחץ גם ברגותי היה משתחרר, שהרי גם לא מעט גורמים בישראל תמכו בשחרורו. המסקנה היא כי חמאס לא רצה בכך. אך הקרע המעמיק עם הפת"ח איננו הבעיה היחידה של חמאס בעקבות עסקת שליט. נוצר רושם שהחמאס התעקש יותר על העזתים מאשר על אנשי הגדה. אולי סטטיסטית זה לא נכון, אך האמת היא

אלי אבידר: הרוח הגבית שחמאס קיבל גרמה להתחזקות משמעותית בזירה הפנימית המהווה כמעט מכת מוות לרשות הפלסטינית. חמאס הראה כי הביא תוצאות בדרכו, בעוד הרשות רק מפזרת הכרזות

שרבים ממנהיגי חמאס מהגדה לא נכללו בעסקה. **האם החמאס ירוויח מהעסקה מבחינה כלכלית?** אבידר: "אני מאוד רוצה להאמין שלעסקה אין נספחים סודיים שרווח כלכלי בצדם". פיגל: "אני מעריך שאין קשר כלכלי ישיר. הקשר העקיף הוא שתהליכים ארוכי טווח יביאו להקלות בסגר על עזה ותהיה עליה הנפח הפעילות הכלכלית. יש דיבורים על הבנות בין ישראל למצרים בנוגע להקלות במעבר רפיח. משמעות הדברים היא שתנועת אנשים, סחורות וכספים תהיה קלה יותר."

ענברי: "אם החמאס ינצל את העסקה לרגיעה, זה יאלץ את ישראל לעשות הקלות בסגר. ייתכן שאידופה, במיוחד נורווגיה ושוויץ, יחזרו על פתחי עזה. ייתכן שהי חמאס יעבור לפיגועים מתוך יהודה ושומרון. זה כמובן תלוי בתגובה הישראלית. אם ישראל תשכיל לא לנתק בין שתי הזירות או הדבר יפגע בהשקעות בעזה.

פתיחת מעבר רפיח תלויה גם במצרים. יש להם מגוון שיקולים. מחד, הם מכירים דה פקטו בחמאס, מאידך הם נזהרים שלא לפגוע ברשות. לשלטון הצ' באי בקהיר אין מדיניות ברורה והוא בעיקר נגרר". **מה צפוי לבכירים בארגון שמושתחררים במס' גרת העסקה? האם הם ידרשו לחזור לעבודתיהם? האם הם יוכו לתנאי מחיה משופרים?**

פנחס ענברי: לא רק שהמחבלים המשוחררים לא יצטרכו לדאוג לפרנסתם, אלא כבר עכשיו יש תחרות בין הפת"ח לחמאס מי יהיה יותר נחמד אליהם. כולם ישולבו ב"עבודה"

אבידר: "לא צריך לדאוג לפרנסתם. הם ייקלטו מחד מאוד ויחולקו להם משרות". פיגל: "ברדג הבכיר של המשוחררים יש קבוצה מסוימת שתחזור להיות פעילה בהנהגה הפוליטית. חלקם יהפכו לאבות הרוחניים של פיגועי החמאס. ברדג הבניים זה יהיה אינדיבידואלי. הניסיון מלמד שרק כ-40% ממשוחררי עסקאות עם ישראל "פורשים לאורחות", כל השאר חוזרים לפעילות חבלנית". ענברי: "לא רק שהמחבלים המשוחררים לא יצ' טרכו לדאוג לפרנסתם, אלא כבר עכשיו יש תחרות בין הפת"ח לחמאס מי יהיה יותר נחמד אליהם. כולם ישולבו ב"עבודה". יתרה מכך, כללי התקצוב של הרשות יאלצו להקים מחדש את מנגנוני החבלה של פתח כמו 'גורדי אל-אקצה' ואחרים. לטרור יש ביודוקרטיה. מהמסמכים שנתפסו בזמנו באוריינט האוס עלה, שכל פיגוע מתוקצב עד הפרט האחרון, כולל הפקת הווידאו עם גאומו של המתאבד."

ג'האד זה כאן

מהרוח של 'מבט לתקשורת הפלסטינית', שהופץ בקונגרס האמריקני, עולה כי המימון המערבי לרשות הפלסטינית מאפשר את תשלום

המשכורות למחבלים. לפי חוקי הרשות משכורות אלה "ייושמו... על פי המקורות הכספיים הזמינים". כלומר, מכספי האוצר הפלסטיני המגיעים משני מקורות מימון עיקריים: מחצית מהממשל האמריקני והשאר מקבוצת "המדינות התורמות". הסיוע הישיר מארה"ב בשנת 2010 עמד על 225 מיליון דולר. הסיוע האמריקני עומד בסימן שאלה בעקבות מהלכיו של עבאס באו"ם, אך יש אינ' דיקציות לכך שגורמים בממשל אובמה מנסים לבטל את ה"גזירה" או לפחות להקטינה.

האיחוד האירופי העביר במאי השנה 85 מיליון דולר לרשות, מתוכם 45 מיליון דולר לתשלום משכורות.

הכספים המערביים מיועדים לתשלום משכורת לעובדי מדינה, אך אין שום מנגנון שיפקח על כך שאלה לא ישולמו גם למחבלים. מעניין ש-55% מהמשכורות במנגנוני הביטחון משולם לתושבי עזה. כלומר, למשרתים בורעות הצ' באיות של חמאס. שיעור המשכורות הזה צפוי לעלות בהתחשב בהתפלגות הארגונית והאזורית של המשוחררים בעסקת שליט - רווח נקי של חמאס.

אך מה לנו כי נלין על המערב. גם ידי ישראל לא נקיות. היטיב לתאר זאת אתר החדשות היהודי מקנדה 'Shalom Life', במאמר "הסיפור הכלכלי שמאחורי עסקת שליט". המאמר שופע ציטוטים מעניינים. אחד מהם מיוחס ליועצו לשעבר של ראש הממשלה, הטוען כי המצור על עזה מעולם לא היה הדוק. מצור הדוק יותר היה גורם למשואה שונה שהייתה מתורגמת למחיר נמוך יותר בעסקת שליט. ציטוט נוסף הוא של גורם בכיר ששירת ביחידת תיאום פעולות הממשלה בשטחים, שאומר: "יש לובי חזק של מגדלי הפירות שגרם לכך שבמימים מסוימים עברו לעזה בין 20 ל-25 משאיות של פירות ביום".

אילן אשל, **מנכ"ל** ארגון מגדלי הפירות, סיפק לכך הסברים מעניינים: "גבולות סגורים עם עזה יהיו מכת מוות לכל החקלאים... זה לא תפקירי לחשוב על המחיר שישראל תשלם בעבור שליט. תפקירי הוא לקבל את המחיר המקסימלי בעבור מגדלי הפירות".

פירות הם רק רוגמה אחת. ישראל מספקת לעזה מדי יום גם 100 מגהוואט של חשמל ומיליוני קוב של גז ודלקים. מיליוני שקלים מהמסים הנגבים בישראל מועברים מדי חודש לתוך הרצועה.

המאמר ב' Shalom Life' רומז בעדינות שגם לבנק ישראל יש אינטרס שכספים מערי' ביים יורמו לעזה.

המוסד המכובד מקבל לידיו דולרים ואירו, ממיר אותם לשקלים שמועברים לרצועה ובנייתם חרבות המט"ח של ישראל גדלות. ■